

***Statenstuk* 2012-530**

Ontwerp-Begroting 2013 Noordelijke Rekenkamer

Voorgestelde behandeling:

- Commissie Bestuur en Financiën op 30 mei 2012
- Provinciale staten op 6 juni 2012

Voorstel van het Presidium van provinciale staten van Drenthe van 20 mei 2012, kenmerk 16/SG/2012002869

Inleiding

Hierbij treft u de ontwerp-begroting 2013 Noordelijke Rekenkamer (NRK), Jaarverslag 2011 NRK en Jaarrekening 2011 NRK inclusief Controleverklaring Ernst&Young aan. Over de Jaarrekening 2011 en ontwerp-begroting 2013 heeft op 6 maart 2012 overleg plaatsgevonden binnen de Programmaraad van de NRK.

De Noordelijke Rekenkamer is als gemeenschappelijk orgaan door Provinciale Staten van Drenthe, Groningen en Fryslân in 2005 in het leven geroepen. De kosten van het gemeenschappelijk orgaan worden door de deelnemende provincies voor gelijke delen gedragen. Volgens de gemeenschappelijke regeling De Noordelijke Rekenkamer stelt het bestuur van de NRK elk jaar voor 1 juli een begroting voor het volgende kalenderjaar vast. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 48, derde lid) worden provinciale staten van de deelnemende provincies in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over de Begroting naar voren te brengen.

Op 28 maart 2012 heeft het bestuur van de NRK een brief aan Provinciale Staten gericht waarin zij de staten om een reactie vragen op de ontwerp-begroting 2013 NRK en op haar voorstel voor de bestemming van het resultaat 2011 in de Jaarrekening 2011 NRK.

Advies

Met inachtneming van de opmerkingen onder 1.1 – 1.3 instemmen met de ontwerp-Begroting 2013 van de Noordelijke Rekenkamer en de bestemming van het resultaat 2011 en dit via de bijgevoegde zienswijze kenbaar maken.

Beoogd effect

Tijdige indiening zienswijze en vaststelling Begroting NRK 2013.

Argumenten

1.1 Jaarrekening 2011 geeft getrouw beeld van vermogen en resultaat en kosten wervingscampagne zijn realistisch begroot

De jaarrekening is opgesteld en definitief vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De controlerend accountant Ernst&Young heeft hiervoor op 21 maart 2012 een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.

Het rekeningresultaat over 2011 is (afgerond) € 131.141,-- positief. Dit wordt onder andere veroorzaakt door:

- overschot op externe inhuur van € 94.107,--. De NRK heeft ervoor gekozen om een geringer beroep te doen op externe inhuur,
- tekort op werving en selectie € 25.860,-- ten behoeve van het werven van een nieuwe directeur.
- overschot op drukwerk € 11.312,-- vanwege het uitbrengen van minder rapporten,
- overschot op voorlichting en representatie € 15.916,--,
- overschot op de post onvoorzien € 11.432,--. Hierop is geen beroep gedaan.

Door het ontstaan van een vacature in de samenstelling van het bestuur zal in 2012 een wervings-

campagne worden gevoerd. De kosten hiervoor worden door de NRK ingeschat op € 15.000,--. De NRK stelt in overleg met de presidia van Drenthe, Groningen en Fryslân voor deze kosten te verrekenen met het positieve rekeningresultaat 2011.

1.2 Uitgaven realistisch begroot

In de ontwerp-begroting 2013 worden de totale kosten voor de NRK op € 770.658,-- begroot. Bij het opstellen van deze begroting is voortgebouwd op beleidskeuzen die bij de opstelling van de begroting 2012 zijn gemaakt. De taakstellende bezuiniging op de uitgaven van 10% is vanaf 2012 doorgevoerd op verzoek van Provinciale Staten.

De NRK is naast de doorwerking van de bezuiniging uitgegaan van de ervaringen met de exploitatie in 2011. Een belangrijk resultaat was een onderschrijding op de post externe inhuur van € 94.102,--. Dit heeft echter niet geresulteerd in een proportionele aanpassing op de begrote uitgaven voor externe inhuur in 2013. Volgens het bestuur is de NRK in 2011 erg behoedzaam geweest bij de externe inhuur vanwege de forse overschrijding ervan in 2010. Er is dan ook geen sprake van een structurele beleidswijziging. Daar komt bij dat volgens de NRK de voor 2013 geplande onderzoeken inhuur van externe capaciteit en ook expertise vragen. Op lange termijn vraagt de verhouding tussen de kosten van vast personeel en externe inhuur om aandacht.

1.3 Algemene reserve

Het bestuur van de NRK stelt voor het positieve resultaat over 2011 (na verrekening met de verwachte kosten voor de wervingscampagne) in zijn geheel aan de drie deelnemende provincies terug te storten. Er vindt geen dotatie aan de algemene reserve plaats in tegenstelling tot de bestemming van het resultaat 2010. Dit is conform het beleid van de NRK in eerdere jaren.

Uitvoering

Tijdsplanning

Het bestuur van de NRK verzoekt u uw zienswijze uiterlijk 31 mei 2012 in te dienen. Vanwege de voorgestelde behandeling in de Statencommissie Bestuur en Financiën op 30 mei en in Provinciale Staten op 6 juni is aan het bestuur van de NRK kenbaar gemaakt dat zij de zienswijze op 7 juni kunnen verwachten. Hiermee kan het bestuur de begroting tijdig vast stellen en indienen bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Financiën

De bijdrage van de provincie Drenthe aan de NRK 2013 is conform de programmabegroting 2012 (meerjarenraming).

Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing.

Extern betrokkenen

Provinciale staten van Groningen en Fryslân.

Communicatie

Zienswijze op de Begroting NRK 2013 indienen.

Bijlagen

1. Brief van het DB van 28 maart 2012 aangaande ontwerp-Begroting 2013
2. Ontwerp-Begroting 2013
3. Jaarverslag 2011
4. Jaarrekening 2011
5. Controleverklaring Ernst&Young

Ter inzage in de leeskamer

Niet van toepassing.

Assen, 20 mei 2011

Kenmerk: 16/SG/2012002869

Het Presidium van provinciale staten,

J. Tichelaar, voorzitter
mevrouw mr. drs. S. Buissink, griffier

coll

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van provinciale staten van 20 mei 2012, kenmerk 16/SG/20120002869;

BESLUITEN:

- I. het jaarverslag Noordelijke Rekenkamer 2011 en jaarrekening Noordelijke Rekenkamer 2011 voor kennisgeving aan te nemen;
- II. in te stemmen met de ontwerp-Begroting Noordelijke Rekenkamer 2013 en de voorgestelde bestemming van het resultaat 2011 en een inhoudelijke reactie in de vorm van een zienswijze daarop te geven;
- III. de bijgevoegde zienswijze vast te stellen.

Assen, 6 juni 2012

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

jk/coll.

Provinciale Staten van Drenthe
Postbus 122
9400 AC Assen

Betreft: ontwerpbegroting 2013 Noordelijke Rekenkamer
Bijlage: jaarstukken 2011 en verklaring van de accountant
ontwerpbegroting 2013

Assen, 28 maart 2012

Geachte leden der Provinciale Staten,

Hierbij treft u aan de ontwerpbegroting voor 2013 die wij in onze bestuursvergadering van 26 maart jl. voorlopig hebben vastgesteld. Wij vragen uw Staten om een reactie op ons voorstel voor de bestemming van het resultaat 2011 en op de ontwerpbegroting 2013.

Jaarstukken 2011

Vorig jaar is een positief resultaat geboekt. Er is voor gekozen om een geringer beroep te doen op externe inhuur. De jaarrekening 2011 sluit af met een positief resultaat van 131.140,98. Het College van de Noordelijke Rekenkamer stelt voor dit resultaat in drie gelijke delen – van 43.713,66 euro – terug te storten naar de drie deelnemende provincies. Door het ontstaan van een vacature in de samenstelling van het bestuur zal in 2012 een wervingscampagne worden gevoerd. De kosten worden geraamd op 15.000 euro. Op suggestie van de Programmaraad van de Noordelijke Rekenkamer stellen wij u voor de kosten van deze wervingscampagne te salderen met bovengenoemde terugboeking.

Begroting 2013

De voorlopig vastgestelde begroting voor 2013 ligt in lijn met de, bij de begroting voor 2012 neerwaarts bijgestelde, meerjarenraming. Door op een aantal posten te bezuinigen is het mogelijk gebleken deze meerjarenraming vast te houden. Ten aanzien van de verwachte stijging van de sociale lasten zijn wij uitgegaan van de raming van de provincie Drenthe.

Wij verzoeken u om een reactie op de voorlopig vastgestelde begroting voor 2013 en om instemming met de bestemming van het resultaat 2011. Wij vragen u uw zienswijzen uiterlijk 31 mei a.s. aan ons kenbaar te maken. In onze bestuursvergadering van 25 juni a.s. kan dan – met inachtneming van uw reacties – de begroting definitief worden vastgesteld en kan deze definitieve begroting naar minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden gestuurd.

In afwachting van uw reactie,
Hoogachtend,

mr. G.B. Nijhuis
Voorzitter Noordelijke Rekenkamer

Jaarrekening 2011

Vastgesteld in de Collegevergadering van 23 januari 2012

TER IDENTIFICATIE
 ERNST & YOUNG
ACCOUNTANTS LLP

Grondslagen

Balans

Winst en verliesrekening

Kasstroomoverzicht

Toelichting Jaarrekening

Grondslagen voor de waardering en bepaling van het resultaat

Algemeen

De jaarrekening van de Noordelijke Rekenkamer is opgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijk orgaan van de provincies Drenthe, Fryslân en Groningen op basis van de Gemeenschappelijke Regeling De Noordelijke Rekenkamer. De provincie Drenthe is als centrumprovincie aangewezen en daarmee verantwoordelijk voor de uitvoering van de dienstverlening met betrekking tot ondermeer de financiële administratie. De controle verordening 2004 van deze provincie is op de Noordelijke Rekenkamer van toepassing. In deze jaarrekening zijn de gehanteerde waarderinggrondslagen, de balans per 31 december 2011, de winst- en verliesrekening, het kasstroomoverzicht en een toelichting op de posten opgenomen. Als bijlage is een realisatieoverzicht 2011-2010 toegevoegd.

Grondslagen voor waardering activa en passiva

Algemeen

Het vermogen wordt bepaald op basis van de historische prijzen. De activa en de passiva zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Materiële vaste activa

De waardering is gebaseerd op de aanschafwaarde onder aftrek van de verrichte afschrijvingen. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur. Gelet op het karakter van de activa (automatiseringsapparatuur) is de levensduur gesteld op drie jaar. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een mogelijke restwaarde.

Vorderingen

Bij de waardering van de vorderingen wordt rekening gehouden met het risico van oninbaarheid. De inschatting van dit risico is beoordeeld.

Grondslagen voor het bepalen van het resultaat

Algemeen

In de winst- en verliesrekening worden opbrengsten en kosten verantwoord die betrekking hebben op de bedrijfsactiviteiten die tijdens het boekjaar zijn verricht.

Voorziening arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Artikel 44 van het BBV schrijft voor dat er voorzieningen dienen te worden gevormd voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten. Voorzieningen mogen niet worden gevormd voor jaarlijks terugkerende verplichtingen (die voortvloeien uit arbeidsvoorwaarden) van vergelijkbaar volume. Gelet op de bepalingen uit artikel 44 van het BBV is er daarom geen voorziening gevormd voor de opgebouwde vakantiegelden en verlofrechten.

Grondslagen

Balans

Winst en verliesrekening

Kasstroomoverzicht

Toelichting Jaarrekening

Balans

Deze balans is de balans van de Noordelijke Rekenkamer na verwerking van het resultaat.

Balans 2011

	in Euro's (€)		
Activa	<i>toelichtingnummer</i>	<i>31-12-2011</i>	<i>31-12-2010</i>
Materiële vaste activa			
Kopieerfaxmachine	01	0	1.931
Desktops, Server etc	01	4.318	8.637
totaal materiële vaste activa		4.318	10.568
Vlottende activa			
Rekening courant provincie Drenthe	02	168.854	30.976
Overlopende activa	03	533	1.021
Totaal vlottende activa		169.387	31.997
Totaal activa		173.706	42.565
Passiva		<i>31-12-2011</i>	<i>31-12-2010</i>
Eigen vermogen			
Algemene reserve	04	42.565	42.565
Kortlopende schulden			
Terug te storten aan deelnemers	05	131.141	0
Totaal passiva		173.706	42.565

Grondslagen
Balans
Winst en verliesrekening
Kasstroomoverzicht
Toelichting Jaarrekening

Om de aansluiting tussen begroting 2011 en de winst- en verliesrekening in de jaarrekening 2011 zichtbaar te maken, is voor een aantal posten een toelichting opgenomen. De realisatiecijfers van 2010 zijn ook opgenomen. In de bijlage bij deze jaarrekening is een gedetailleerd realisatieoverzicht 2011-2010 opgenomen.

Winst- en verliesrekening 2011

in euro's (€)	toelichting	Realisatie 2011	Begroting 2011	Vershil 2011	Realisatie 2010
Opbrengsten					
Provincies		819.000	819.000	n.v.t.	860.802
Som der opbrengsten	06	819.000	819.000		860.802
<i>Bedrijfslasten</i>					
Intern Personeel	07	563.444	579.883	16.439	538.065
Extern personeel	08	15.073	109.180	94.107	209.082
Kosten werving en selectie	09	25.860	0	-25.860	0
Huisvesting	10	32.000	29.903	-2.097	27.374
Externe diensten	11	24.464	28.682	4.218	32.205
Afschrijvingen	12	6.250	6.250	0	6.501
Drukwerk	13	13.688	25.000	11.312	16.661
Overige bedrijfskosten	14	8.741	8.670	-71	11.182
Voorlichting en representatie	15	4.084	20.000	15.916	5.697
Onvoorzien		0	11.432	11.432	0
Som der bedrijfslasten		693.604	819.000	125.396	846.767
Bedrijfsresultaat		125.396			14.035
Rentebaten	16	5.745	0	0	3.530
Incidentele baten	16	0	0	0	0
Toevoeging uit reserve		0	0	0	0
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	05	131.141			17.565

Grondslagen
Balans
Winst- en verliesrekening
Kasstroomoverzicht
Toelichting Jaarrekening

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de uitgaven en ontvangsten.

Kasstroom overzicht 2011 (in euros (€))

Mutaties liquide middelen		toelichting		
Beginsaldo rekening-courant 2011				30.976
A: Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bijdrage deelnemers		06	819.000	
Rente		15	5.745	
Bedrijfslasten totaal			-693.604	
(Sub)saldo uit operationele activiteiten				131.141
Totaalsaldo A				131.141
B: Kasstroom uit investeringen en overige mutaties				
Afschrijvingen		01 en 11	6.250	
Investeringen		01 en 11	0	
Mutaties overlopende posten		02	487	
Totaalsaldo B				6.737
Totaal mutaties rekening courant (A+B)				137.878
Saldo rekening-courant (RC)		03		
				168.854

TER IDENTIFICATIE

ERNST & YOUNG
 ACCOUNTANTS LLP

Grondslagen
Balans
Winst- en verliesrekening
Kasstroomoverzicht
Toelichting Jaarrekening

De nummers corresponderen met de toelichtingnummers uit de balans, uit het kasstroomoverzicht en uit de winst- en verliesrekening.

*Toelichting op de **balans** per 31 december 2011*

01 Materiële vaste activa

In 2011 zijn geen investeringen gedaan. Eind 2011 is besloten om twee laptops (aanschaf 2007) te vervangen en twee andere laptops (aanschaf 2008) te voorzien van nieuwe software. Door vertraagde levering is de aanschaf en betaling doorgeschoven naar 2012. Tevens is een nieuwe provider benaderd voor het vervangen van de oude (trage) internetverbinding. Ook deze investering is om praktische redenen doorgeschoven naar begin 2012. Onder 11 'afschrijvingen vaste activa' is meer informatie opgenomen over de afschrijvingslasten.

Mutatieoverzicht materiele vaste activa 2011	
Aanschaf waarde 2009 t/m 2010	18.749
Afschrijvingen 2009 t/m 2010	- 8.181
Boekwaarde 31 december 2010	10.568
<i>Investeringen en afschrijvingen</i>	
Investeringen gedurende boekjaar 2011	0
Afschrijvingen gedurende boekjaar 2011	- 6.250
Boekwaarde 31 december 2011	4.318

02 Rekening courant provincie Drenthe

Met de provincie Drenthe wordt een rekening-courantverhouding aangehouden, omdat de Rekenkamer niet over een eigen bankrekening beschikt. De provincie Drenthe geeft het saldo op de rekening-courant per einde 2011 op. Over het batig saldo wordt een rentevergoeding betaald (zie toelichting onder 15). Het boekingsoverzicht van Drenthe en het eigen budgetoverzicht van de Rekenkamer laat geen verschillen zien, met uitzondering van enkele afrondingsverschillen.

03 Overlopende activa

De overlopende activa betreffen in 2011 vooruitbetaalde kosten voor abonnementen en servicecontracten in 2012.

04 Eigen vermogen

Bij de jaarrekening 2005 is een kleine reserve gevormd ten behoeve van onderzoeksactiviteiten en onvoorziene uitgave ter hoogte van 25.000,- euro. In tegenstelling tot eerdere jaren is het resultaat 2010 ad € 17.565 in overeenstemming met het voorstel toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve Noordelijke Rekenkamer

	beginsaldo	onttrekkingen	toevoegingen	eindsaldo
2005	0	0	25.000	25.000
2006	25.000	0	0	25.000
2007	25.000	17.036	0	7.964
2008	7.964	7.964	0	0
2009	0	0	25.000	25.000
2010	25.000	0	17.565	42.565
2011	42.565	0	0	42.565

05 Kortlopende schulden

De jaarrekening 2011 sluit af met een positief resultaat van 131.140,98. Het College van de Noordelijke Rekenkamer heeft besloten dit resultaat in drie gelijke delen – van 43.713,66 – euro terug te storten aan de drie deelnemende provincies.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet in de balans opgenomen verplichting betreft het huurcontract voor huisvesting van het bureau (toelichting onder nummer 9 'huisvesting'). De huur termijn bedraagt vijf jaar en is gestart in 2005. In 2009 is het contract voor 5 jaar verlengd. Overige niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn ondermeer langlopende contracten voor het onderhoud en beheer van het netwerk en de website, dienstverlening Drenthe en facilitaire zaken.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

Hieronder wordt ingegaan op de samenstelling van het resultaat. In de bijlage is een realisatieoverzicht opgenomen waarin de verschillen op categorie-indeling worden toegelicht. Op hoofdcategorie is de aansluiting met de begroting 2011 aangehouden.

06 Netto-omzet

Onder de omzet vallen de ontvangsten van de provincies voor dekking van de kosten. Bij elke begroting worden middelen aan Provinciale Staten gevraagd voor de financiering van de bedrijfsvoering van de Noordelijke Rekenkamer. De som van het ontvangen bedrag is 819.000,- euro.

07 Intern personeel

De kosten voor intern personeel in de winst- en verliesrekening zijn opgebouwd uit:

Intern personeel	Realisatie 2011	Begroot 2011
Salarissen personeel	444.273	444.299
Sociale lasten	100.027	98.084
Vergoeding woon-werkverkeer	5.364	5.500
Reis- en verblijfkosten	9.675	11.000
Vorming en opleiding	4.105	21.000
totaal	563.444	579.883

De wisseling van directeur had tot consequentie dat er drie maanden (september, oktober en november) een dubbel directeurssalaris aan de begroting werd onttrokken. Dit heeft de overdracht van taken bevorderd. Deze samenloop van aanstellingen heeft plaatsgevonden in goed overleg met de provincie Drenthe. Dit heeft geresulteerd in uitputting van de post 'salarissen' en een overschrijding van de post 'sociale lasten'.

Sinds september 2009 is de Rekenkamer op volle sterkte; omdat niet alle medewerkers een fulltime dienstverband hebben en/of aan het einde van hun salarisschaal zijn, verklaart dit de onderschrijding op salariskosten omdat bij het opstellen van de begroting met maximale schaalbedragen is gerekend.

Aantallen fulltime equivalenten	eind 2011	Begroot 2011
Bestuur	0,4	0,4
Bureau	5,7	5,7
Totaal	6,1	6,1

08 Extern personeel

Voor de uitvoering van het onderzoek naar Vitaal Platteland, Bodemsanering en Grondbeleid is in beperkte mate externe capaciteit en expertise ingehuurd. De kosten van externe inhuur voor deze onderzoeken bedroegen 9.589,00 euro. Vanaf maart tot en met september is een externe medewerker ingehuurd om het tekort aan capaciteit wegens langdurige arbeidsongeschiktheid van één medewerker tijdelijk op te vangen. Deze kosten bedroegen € 5.484,44. Tezamen vormen zij de totale kosten op deze post van € 15.073,44. De onderschrijding op deze post is mede ingegeven door de beslissing geen externe medewerkers in te huren voor het onderzoek Bodemsanering.

09 Werving en selectie

Door het vertrek van de vorige directeur heeft De Rekenkamer onvoorzien kosten ('kosten werving en selectie') van € 25.859,55 moeten maken voor het werven van een nieuwe directeur. De Rekenkamer heeft er voor gekozen om voor deze overschrijding niet de reserve aan te spreken, maar de (extra) kosten binnen de begroting op te vangen. Dit is mogelijk doordat de post 'Extern personeel' een onderschrijding van € 94.106,54 laat zien.

10 Huisvesting

Het bureau van de Noordelijke Rekenkamer is gevestigd in een kantoorunit binnen het GIBO pand aan de Lauwers 14 te Assen. De kosten ter hoogte van 31.999,86 euro hebben betrekking op de betaalde huur, servicekosten en belastingen. De overschrijding (2.096,85) komt onder andere voort uit de afrekening van hogere servicekosten over 2009 en 2010 en hogere belasting dan begroot.

11 Externe Diensten

Deze post is opgebouwd uit een aantal posten. Het gaat om kosten voor inhuur van diensten op het gebied van automatisering (beheer, beveiliging en onderhoud) en schoonmaak. 'Overige diensten' betreffen de kosten samenhangend met de beveiliging van het kantoor, verzekeringen, kosten accountant voor controle van de jaarrekening, lidmaatschap van de NVRP, koeriersdiensten etc.

Op basis van een dienstverleningsovereenkomst worden ook diensten ingehuurd bij de provincie Drenthe. Deze diensten hebben betrekking op het voeren van een personeels- en salarisadministratie, het financieel beheer, de betalingen van facturen, automatisering en op advisering en ondersteuning bij personele aangelegenheden en arbo-zaken. Er wordt afgerekend op daadwerkelijk gemaakte uren. Er worden diverse tarieven gehanteerd al naar gelang de soort werkzaamheden. De tarieven worden verhoogd met een opslag van 50% voor overhead. In de begroting 2011 is voor deze post 13.242,- euro geraamd - er is een onderschrijding van 4.464,- euro ontstaan. Deze onderschrijding is (deels) te verklaren door het feit dat er in 2011 geen beroep is gedaan op de automatiseringsafdeling van de provincie. Deels omdat er in voorkomende gevallen rechtstreeks contact is opgenomen met de leverancier van de automatiseringssystemen, deels omdat er geen printer/faxmachine meer meeloopt in de servicebeheer van de provincie en door een grotere zelfredzaamheid op dit gebied binnen het bureau.

De overschrijding op 'overige diensten' heeft betrekking op het feit dat de Rekenkamer in 2011 een factuur van de provincie Drenthe heeft ontvangen voor accountantskosten over 2009 en 2010.

Externe diensten	Realisatie 2011	Begroting 2011	Vershil 2011	Realisatie 2010
Dienstverlening Drenthe	8.778	13.242	4.464	13.454
Automatisering	6.699	7.020	321	5.945
Overige diensten	5.971	5.300	-671	9.732
Schoonmaak	3.016	3.120	104	3.074
Totaal externe diensten	24.464	28.682	4.218	32.205

12 Afschrijving vaste activa

In het onderstaande schema is de specificatie van de afschrijvingskosten weergegeven. In 2011 zijn geen investeringen gedaan.

Investerings, afschrijvingen en boekwaarde 2011

	Boekwaarde 31/12/2010	Investerings 2011	Afschrijvingen 2011	Boekwaarde 31/12/2011
Kopieer/faxmachine	1.931		1.932	0
Desktops, HP Compaq (5)	2.417	0	1.208	1.208
Beeldschermen (5)	593	0	297	297
Laptop + docking	610	0	305	305
Server HP	2.779	0	1.389	1.389
Backupsysteem APC	394	0	197	197
MS Window premium	705	0	352	352
MS Windows cal	399	0	199	199
MS Office 2007	740	0	370	370
Totaal	10.568	0	6.250	4.318

13 Drukwerk

Voor de publicatie van de onderzoeksrapporten is een post drukwerk opgenomen. Door omstandigheden (Blauwestad en langdurige arbeidsongeschiktheid van één medewerker) zijn er in 2010 veel onderzoeken afgerond, maar niet gepubliceerd. In het eerste half jaar van 2011 zijn er vijf rapporten gepubliceerd. Door vertraging in de uitvoering en met name in de hoor en wederhoor fase is de publicatie van het onderzoek naar bodemsanering in de drie Noordelijke provincies uitgesteld naar 23 februari 2012. Dit verklaart de onderschrijving van 11.312,00 euro op deze post.

14 Overige bedrijfskosten

Deze post is samengesteld uit kosten voor huishoudelijke uitgaven, postzegels, kantoorartikelen en telecommunicatie. Met ingang van 2011 is er voor gekozen om gebruikerskosten van de kopieer/faxmachine (pagepack en meerverbruik printen) niet meer te boeken op 'supportcontract automatisering' maar op overige bedrijfskosten. Ondanks dat hiermee bij de begroting van 2011 nog geen rekening was gehouden, is de overschrijving – slechts 70,96 euro- minimaal.

15 Voorlichting en representatie

Deze post bevat diverse kosten samenhangend met de publicatie van onze rapporten, zoals huur van de locaties en andere representatiekosten. In 2011 is er voor twee van de vijf rapporten een briefing gehouden hetgeen de onderschrijving van 15.916,- verklaart.

16 Rente- en incidentele baten

De Noordelijke Rekenkamer houdt met de Provincie Drenthe een rekening-courant verhouding aan. Over de niet opgenomen gelden is afgesproken dat er een vergoeding wordt berekend (rente). Voor 2011 bedraagt deze vergoeding 5.744,97 euro.

Bijlage Realisatieoverzicht 2011 en 2010

	Winst&verlies rekening 2011	Realisatie 2011	Begroting 2011	Vershil 2011	Realisatie 2010
Bijdragen provincies	819.000	819.000,00	819.000,00	nvt	796.000
Bestemming resultaat 2009 deel Groningen	0	0	0	0	64.802
Som der opbrengsten	819.000	819.000	819.000	nvt	860.802
<i>Bedrijfslasten</i>					
Personeel					
Personeel		444.273	444.299	26	421.207
Sociale lasten		100.027	98.084	-1.943	90.836
Woon-werkverkeer		5.364	5.500	136	5.485
Reis- en verblijfkosten		9.675	11.000	1.325	9.230
Vorming en opleiding	563.444	4.105	21.000	16.895	11.308
Kosten werving en selectie	25.860	25.860	0	-25.860	0
Extern personeel	15.073	15.073	109.180	94.107	209.082
Totaal personeel	604.377	604.377	689.063	84.686	747.148
Huisvesting					
Huur en service		31.592	29.653	-1.939	27.037
Belastingen		408	250	-158	337
Totaal huisvesting	32.000	32.000	29.903	-2.097	27.374
Externe diensten					
Dienstverlening Drenthe		8.778	13.242	4.464	13.454
Automatisering		6.699	7.020	321	5.945
Overige diensten		5.971	5.300	-671	9.732
Schoonmaak		3.016	3.120	104	3.073
Totaal externe diensten	24.464	24.464	28.682	4.218	32.205
Bureaunkosten					
Afschrijvingen	6.250	6.250	6.250	0	6.501
Drukwerk	13.688	13.688	25.000	11.312	16.661
Overige bedrijfskosten	12.825	8.741	8.670	-71	11.182
Totaal bureaunkosten	28.679	28.679	39.920	11.241	34.344
Voorlichting en representatie	4.084	4.084	20.000	15.916	5.697
Onvoorzien	0	0	11.432	11.432	0
Som der bedrijfslasten	693.604	693.604			846.768
Bedrijfsresultaat	125.396	125.396			14.034
Rente	5.745	5.745			3.531
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	131.141	131.141			17.565

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het College van de gemeenschappelijke regeling Noordelijke Rekenkamer

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2011 van de gemeenschappelijke regeling Noordelijke Rekenkamer (hierna: Noordelijke Rekenkamer) te Assen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de winst-en-verliesrekening over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het College

Het College van de Noordelijke Rekenkamer is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten. Het College is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de Noordelijke Rekenkamer. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het College van de Noordelijke Rekenkamer gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Noordelijke Rekenkamer per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten.

Groningen, 21 maart 2012

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. B.W. Littel RA

Jaarverslag 2011
Noordelijke Rekenkamer

Vastgesteld in de collegevergadering van 26 maart 2012

Voorwoord

In 2011 heeft de Rekenkamer onderzocht of de conclusies en aanbevelingen van gepubliceerd rekenkameronderzoek doorwerken in het beleid van de drie Noordelijke provincies. De uitkomsten van de drie Terugblikonderzoeken Jeugdzorg 2007-2010 zijn positief. Bij de presentatie van de eerste drie rapporten door de Noordelijke Rekenkamer in 2006 over de Jeugdzorg was er veel te doen over de tekortkomingen in het provinciale jeugdbeleid, met name over de geringe aansluiting tussen zorgaanbod en zorgvraag en de lengte van de wachtlijsten. Zes jaar later kunnen we vaststellen dat deze kritiek en beleidssuggesties ter harte zijn genomen. De aanbevelingen zijn opgevolgd en hebben het gewenste effect gehad: de aansluiting tussen vraag en aanbod is verbeterd, en de wachtlijsten zijn verkort.

Tijdens het verslagjaar werden de conclusies en aanbevelingen gepubliceerd over de bijdrage die gesubsidieerde leefbaarheidprojecten leveren aan de sociaal economische vitaliteit van het noordelijke platteland. De bevinding dat sociaal zwakkere gebieden per hoofd van de bevolking minder van de subsidiemogelijkheden profiteren dan enkele sociaal sterkere gebieden trok de aandacht van Provinciale Staten en de media.

Tijdens het verslagjaar werd gewerkt aan onderzoek naar het beleid op het terrein van de bodemsanering. De uitkomsten van dit onderzoek werden gepubliceerd op 23 februari 2012. Aan het eind van 2011 is een begin gemaakt met onderzoek naar het provinciale grondbeleid.

In 2011 hebben de deelnemende provincies de Rekenkamer verzocht een bezuiniging op de begroting van 2012 door te voeren van 10% ten opzichte van het voorgaande jaar. Over dit voorstel heeft de nodige discussie plaatsgevonden. Het college heeft besloten de begroting 2012 conform deze wens vast te stellen. Tijdens het verslagjaar is anticiperend op deze bezuiniging een terughoudend gebruik gemaakt van externe inhuur. Dit heeft geleid tot een positief resultaat dat terugvloeit naar de drie deelnemende provincies.

In 2011 is stilgestaan bij de zaken die in de volgende planperiode aan onderzoek worden onderworpen. In samenspraak met de leden van de programmaraad is een nieuw onderzoeksprogramma 2012-2013 tot stand gekomen.

Mr. G.B. Nijhuis
Voorzitter

1. Verslag van het College

1.1 Grondslag Noordelijke Rekenkamer

De Provinciewet bevat de verplichting tot het voorzien in een rekenkamer(functie). Artikel 183 Provinciewet bepaalt dat de rekenkamer de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur onderzoekt. Dit om de Statenleden beter in staat te stellen hun controlerende functie te vervullen en ook om te zorgen dat burgers meer zicht hebben op de prestaties van hun provincie.

De Gemeenschappelijke Regeling de Noordelijke Rekenkamer is op 1 januari 2005 in werking getreden. In deze regeling zijn bepalingen opgenomen over de bijdragen die de deelnemers Drenthe, Fryslân en Groningen leveren en over het gemeenschappelijk orgaan de Noordelijke Rekenkamer. Voor de Noordelijke Rekenkamer zijn er bepalingen opgenomen met betrekking tot het bestuur en zijn voorzitter, de Programmaraad en het bureau van de Rekenkamer. Tevens zijn er regels gesteld inzake de vaststelling van de begroting en jaarrekening en het overdragen van bevoegdheden van de provincies aan het bestuur ten behoeve van de uitvoering van de aan de Rekenkamer opgedragen onderzoekstaak. In het verslagjaar zijn de discussies over de wenselijkheid van een inhoudelijke aanpassing van de gemeenschappelijke regeling voortgezet. Deze discussie is nog niet afgerond en is ook niet uitgemond in een breed gedragen voorstel aan de drie vergaderingen van PS tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

Op basis van de vigerende Gemeenschappelijke Regeling is Assen de vestigingsplaats van de Noordelijke Rekenkamer. Hieruit vloeit tevens voort dat de provincie Drenthe is aangewezen als centrumprovincie voor de Noordelijke Rekenkamer. De Provincie Drenthe verricht een aantal ondersteunende diensten ten behoeve van de Noordelijke Rekenkamer, bijvoorbeeld op het vlak van salarisadministratie en personeelsbeleid.

De visie die de drie Provinciale Staten voor de Noordelijke Rekenkamer in 2005 hebben geformuleerd, vormt nog steeds de inhoudelijke grondslag voor het werk van de Noordelijke Rekenkamer. De door de Staten vastgestelde uitgangspunten, te weten: onafhankelijkheid, kwaliteit, mogelijkheid om te leren én gerichtheid op de Staten, onderschrijft de Rekenkamer volledig. In dat opzicht beschouwt de Noordelijke Rekenkamer zichzelf als een 'klassieke' rekenkamer die op basis van hoogwaardig onderzoek de Staten objectieve informatie aanbiedt waarmee de Staten hun controlerende en kaderstellende rol beter kunnen vervullen.

1.2 Samenstelling College

Het bestuur wordt uitgeoefend door het College van de Noordelijke Rekenkamer dat op 15 december 2004 is benoemd en beëdigd. Het College bestond in 2011 uit:

- mr. G.B. Nijhuis (voorzitter, herbenoemd per 1-1-2011)
- mr. dr. H.G. Warmelink (herbenoemd per 1-1-2011)
- prof. dr. H. de Groot (benoemd per 1 januari 2008)

Mr. C. Pietjouw was vanaf de start van de Noordelijke Rekenkamer in 2005 tot 1 september 2011 de secretaris van het College en tevens de directeur van het bureau. Vanaf de start heeft Carolien Pietjouw op inspirerende wijze leiding gegeven aan de opbouw en bloei van de Noordelijke Rekenkamer. Het bestuur van de Noordelijke Rekenkamer is haar grote dank verschuldigd voor de uiterst consciëntieuze wijze waarop zij haar directeurschap heeft vervuld en een stevig fundament voor de Noordelijke Rekenkamer heeft gelegd. Mevrouw Pietjouw is thans werkzaam als directeur van de Stichting Ombudsman te Hilversum. In de kring van bestuur en bureau is op gepaste wijze afscheid genomen van deze daadkrachtige en succesvolle pionier. Per 1 september wordt de functie van directeur-secretaris vervuld door dr. M. Herweijer.

1.3 Verslag van werkzaamheden

Vergaderingen van het College

In 2011 zijn er 11 reguliere Collegevergaderingen geweest. Belangrijke agendapunten waren: het contact met de Staten en de programmaraad, het terugblikonderzoek jeugdzorg, het rekenkameronderzoek sociaal economische vitalisering platteland, het onderzoek naar de bodemsanering, het vooronderzoek grondbeleid, de inhoud van het onderzoeksprogramma 2012-2013 en de vaststelling van de jaarstukken. Herhaalde malen is in het college gesproken over de begroting voor 2012. Op verzoek van de deelnemende provincies is de begroting voor 2012 gekort met 10%. Over de noodzaak en gevolgen van deze korting is overleg gevoerd met de deelnemende provincies. Na overleg heeft het college de begroting 2012 vastgesteld conform de genoemde korting. Daarnaast waren er ingelaste bestuursvergaderingen die in het teken stonden van het vervullen van de vacature voor de functie van directeur-secretaris.

Onderzoek

- Vitalisering platteland

Op 23 november 2010 en op 29 maart 2011 zijn drie rapporten uitgekomen over de door het provinciebestuur ondersteunde leefbaarheidprojecten die dienen bij te dragen aan de sociaal economische vitalisering van het Groningse, Friese en Drentse platteland. De rapporten laten zien hoe de gelden van de ILG en van het Leaderprogramma worden aangewend. Hoe per deelgebied projectvoorstellen worden uitgelokt en ontwikkeld. De rapporten bevatten selecties van de in 2007 tot en met 2009 gesubsidieerde projecten. De Noordelijke Rekenkamer constateert dat het volledig en soms ook versneld committeren van de gelden een hogere prioriteit kreeg dan het wegwerken van specifieke sociaal economische achterstanden. De begrippen leefbaarheid en sociaal economische vitaliteit zijn onvoldoende gedefinieerd en per gebied in kaart gebracht. Van veel gesubsidieerde projecten kan niet worden aangegeven op welke wijze de sociaal economische vitaliteit door dat project zal worden versterkt. Een vergelijking van de ingediende projecten op het criterium nut en noodzaak vindt niet plaats. Van het nagestreefde multiplier effect is betrekkelijk weinig terecht gekomen. De meest projecten worden overwegend bekostigd uit overheidsmiddelen. Veel aandacht kreeg de bevinding dat relatief veel financiële middelen per inwoner terecht kwamen in gebieden met een relatief sterke sociaal economische structuur, terwijl

sommige gebieden met een zwakke sociaal economische structuur relatief weinig konden profiteren van dit subsidie instrument.

De aanbevelingen richten zich op een betere inventarisatie van de sociaal economische knelpunten per regio; het ontwikkelen van projecten die aangrijpen bij deze knelpunten; en om de ingediende projecten te rang ordenen naar de mate waarin deze projecten een bijdrage leveren aan de sociaal economische vitalisering. Een belangrijk deel van deze aanbevelingen is door de drie provinciebesturen overgenomen.

- Beleidsverandering op het terrein van de Jeugdzorg

Op 20 april 2011 zijn er drie terugblikonderzoeken gepubliceerd waarin wordt ingegaan op recente ontwikkelingen in de jeugdzorg in de provincies Fryslân, Groningen en Drenthe. In een terugblikonderzoek wordt vastgesteld wat er met de conclusies en aanbevelingen van een vorig Rekenkamerrapport door het provinciebestuur is gedaan. In 2006 was de conclusie dat het zorgaanbod vooral aanbod gericht was terwijl de Wet op de Jeugdzorg uitging van een vraaggericht zorgaanbod. Er bestond geen goed inzicht in de behoefte aan jeugdzorg. Uit het terugblikonderzoek blijkt dat de aanbevelingen ter harte genomen zijn. Het bureau jeugdzorg heeft meer inzicht in de specifieke hulpvraag. De communicatie tussen bureau jeugdzorg en de zorgaanbieders is verbeterd. De wachtlijsten ontbreken of zijn sterk bekort. Inmiddels staat de overdracht van de provinciale jeugdzorg aan de samenwerkende gemeenten op de agenda. De provinciebesturen spannen zich in om tot een goede bestuursoverdracht te komen.

Tijdens het verslagjaar hebben de onderzoeksactiviteiten van de medewerkers zich vooral gericht op het in kaart brengen van de inspanningen van de drie Noordelijke provincies op het terrein van het saneren van de verontreinigde bodem (het merendeel van de onderzoeksinspanning was op dit thema gericht). In het verslagjaar heeft ook het ambtelijk hoor en wederhoor (de feiten check) en het inwinnen van bestuurlijk commentaar (bestuurlijk hoor en wederhoor) plaatsgevonden. De conclusies en aanbevelingen zijn gepubliceerd en gepresenteerd op 23 februari 2012.

Tevens is aan het eind van het verslagjaar een begin gemaakt met een onderzoek naar de grondtransacties die door de drie Noordelijke provincies worden ondernomen. In opdracht van de Noordelijke Rekenkamer heeft het kadaster voor de periode 2007-2010 geïnventariseerd welke omvang de grondverwerving en de grondvervreemding in termen van kavels, hectaren en euro's hebben aangenomen. In volgende fase van dit onderzoek wordt vastgesteld hoe deze in kaart gebrachte grondverwerving heeft plaatsgevonden.

- samenwerking met andere rekenkamers

In het kader van de kennisuitwisseling en samenwerking met andere rekenkameronderzoekers neemt de Noordelijke Rekenkamer deel aan de Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). Door de secretaris van Noordelijke Rekenkamer werd op verzoek van de Erasmus Universiteit Rotterdam een presentatie verzorgd over de toekomst van het rekenkameronderzoek. Er is samenwerking gezocht met de Algemene Rekenkamer. Besloten is om aan te haken bij een onderzoek dat de Algemene

Rekenkamer in 2012 verricht naar het functioneren van het Waddenfonds tot 31-12-2011. Ook neemt de Noordelijke Rekenkamer deel aan de Kring Noord van de NVRR.

Contacten met (leden van) Provinciale Staten

- Briefings voor Statenleden bij publicatie rapporten

Zoals gebruikelijk zijn er voorafgaand aan de publicatie van de Rekenkamerrapporten zogeheten briefings verzorgd. In deze briefings werd voorafgaand aan het aflopen van het embargo aan de geïnteresseerde Statenleden een toelichting gegeven op de bevindingen in het Terugblikonderzoek Jeugdzorg en op de bevindingen van het onderzoek naar de sociaal economische vitalisering van het platteland.

- Commissie- en Statenvergaderingen

De Noordelijke Rekenkamer stelt het directe contact met Provinciale Staten en haar leden over onderzoeksrapporten zeer op prijs stelt. Het College is te allen tijden bereid om toelichting in een commissievergadering te geven - naast de briefing op de publicatiedag zelf. Vanzelfsprekend heeft het bestuur ook de vergaderingen bijgewoond die in het teken stonden van behandeling van de jaarstukken 2010 en de begroting 2012, alsmede in de commissies daarop een toelichting gegeven en vragen beantwoord.

- Programmaraad Noordelijke Rekenkamer

De programmaraad adviseert over het uit te voeren onderzoek en de wijze waarop de onderzoeksresultaten worden gepresenteerd. De programmaraad bestaat uit afgevaardigden van Provinciale Staten en telt negen leden, uit elke provincie drie.

In het verslagjaar werd afscheid genomen van acht van de negen leden. De Statenleden J.J. Baltés, A.H. Mulder, R. Westerhof (provincie Drenthe), S. Boorsma, A.B. van der Ham (provincie Fryslân), P.H.R. Brouns, C. Swagerman en W. van der Ploeg (provincie Groningen) namen na de Statenverkiezingen van 2 maart 2011 afscheid als lid van de programmaraad.

Na de genoemde Statenverkiezingen werden door de Provinciale Staten van de provincie Groningen mevrouw K. Hazewinkel en de heren A.J.M. van Kesteren en J.H. Mastenbroek benoemd. Door Provinciale Staten van Fryslân werden uit hun midden in de Programmaraad benoemd: de heren K. Kielstra en J.A. Tjalsma en herbenoemd werd de heer R. van Maurik. De heer van Maurik werd gevraagd en bereid gevonden om als voorzitter van de Programmaraad op te treden. Door Provinciale Staten van Drenthe werden uit hun midden benoemd als lid: mevrouw W.M. Meeuwissen-Dekker en de heren H.J. van der Ven en J. Vester. Het secretariaat van de Programmaraad is in handen van mevrouw Mr.dr.s.S. Buissink (statengriffier van de provincie Drenthe).

In de verslagperiode was er tweemaal een bijeenkomst van de Programmaraad. De eerste bijeenkomst stond in het teken van kennismaking en de wenselijkheid van een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling. In de tweede bijeenkomst is stilgestaan bij de inhoud van het

onderzoeksprogramma 2012-2013. Op suggestie van de Programmaraad heeft de Noordelijke Rekenkamer het concept onderzoeksprogramma aangepast.

externe contacten

Externe contacten lagen vooral in het verlengde van het reguliere werk, zoals het bijwonen van de ALV en het congres van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies en het overleg met collega's in het kader van de Kring van Provinciale Rekenkamers en de Kring Noord.

2. Directieverslag

Het bureau van de Noordelijke Rekenkamer ondersteunt het College bij de uitvoering van zijn werkzaamheden. De secretaris van het College is tegelijkertijd directeur van het bureau. De directeur handelt binnen het mandaat van de vastgestelde begroting en het vastgestelde onderzoeksprogramma. De directeur is verantwoordelijk voor de aansturing van het bureau en de interne organisatie. In het directiestatuut waarin de taakverdeling tussen College en directeur/secretaris is bepaald, wordt de directeur verantwoordelijk gesteld voor een aantal inhoudelijke aspecten en de interne organisatie. In dit directieverslag komen de werkzaamheden en ontwikkelingen van het afgelopen jaar aan de orde.

2.1 Onderzoek en onderzoeksactiviteiten

Onderzoek en daarmee samenhangende activiteiten zijn de kernactiviteit van de Rekenkamer. Bij het bureau van de Rekenkamer zijn vier onderzoekers werkzaam die zich vrijwel uitsluitend met onderzoek bezig houden. Onderzoek doen is een ambacht en Rekenkameronderzoek is een vak apart. De belangrijkste leerschool voor dat werk is de praktijk. Het vergelijken van bevindingen op gevalsniveau en het vergelijken van bevindingen per provincie heeft in het verslagjaar de nodige aandacht gekregen. De directeur heeft bij lopend onderzoek de taak de kwaliteit te bewaken en met de onderzoekers mee te denken over opzet, uitvoering, analyse en waardering van de bevindingen.

Onderzoeken en doorlooptijden

In 2011 zijn de volgende onderzoeken gestart dan wel afgerond:

- vitalisering van het platteland
  - Drenthe en Fryslân
    - Rapportage januari 2011
    - Publicatie 28 en 29 maart 2011
- terugblikonderzoek Jeugdzorg
  - Drenthe, Fryslân en Groningen
    - Uitvoering januari – februari 2011
    - Publicatie 20 april 2011
- bodemsanering spoed locaties
  - Drenthe, Fryslân en Groningen
    - Uitvoering: februari 2011- december 2011
    - Publicatie 23 februari 2012
- grondbeleid provincies
  - Drenthe, Fryslân en Groningen
    - Uitvoering november – december 2011

Voor het onderzoek grondbeleid provincies is een deelopdracht verstrekt aan het kadaster.

Uren besteed aan onderzoek

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de uren die zijn besteed aan directe (tabel 1) en indirecte (tabel 2) onderzoeksactiviteiten. De uren in het

overzicht zijn exclusief de uren van het College. De uren per fase van een onderzoek en de percentages staan hieronder vermeld.

tabel 1 bestede uren aan onderzoek in 2011

	uren	totaal	%
Vitaal Platteland Drenthe en Fryslân			
-uitvoering	63		
-rapportage	486		
-nazorg	117		
Totaal Vitaal Platteland Drenthe en Fryslân		666	7%
Onderzoek spoedlocaties bodemsanering			
-oriëntatie	725		
-uitvoering en rapportage	2759		
-rapportage	723		
-nazorg	37		
-beheer	33		
Totaal spoedlocaties bodemsanering		4.277	43%
Onderzoek Grondbeleid			
-oriëntatie	129		
-uitvoering	330		
-rapportage	21		
Totaal Grondbeleid		480	5%
Terugblikonderzoek Jeugdzorg			
-uitvoering	99		
-rapportage	233		
-nazorg	13		
-beheer	3		
Totaal terugblik Jeugdzorg		348	4%
Totaal andere onderzoeksprojecten	49		
Onderzoeksprogramma	87	136	1%
Totaal besteed aan onderzoek		5.907	60%

tabel 2 bestede uren aan overige activiteiten in 2011

	uren	%
PS, cies, Programmaraad	77	1%
Ondersteuning bestuur	691	7%
Opleiding	560	6%
Intern werkoverleg	278	3%
Volgen provinciaal bestuur: monitoring	81	1%
Werving en selectie	71	1%
Intern beheer (administratie, etc)	1098	11%
Ziekteverzuim	1016	10%
	3.872	40%

Zestig procent van de beschikbare uren is besteed aan onderzoeksactiviteiten. Dat is een gebruikelijk beeld. Veertig procent van de beschikbare uren is besteed aan ondersteunende taken. Belangrijk is om te zorgen dat het college afgewogen besluiten kan nemen (ondersteuning bestuur), dat er goede contacten worden onderhouden met de Programmaraad en de Staten. Een aspect dat de aandacht verdient, is het volgen van de ontwikkelingen in het provinciale bestuur: monitoren. Ook is er in 2011 tijd ingeruimd voor studie en opleiding van de medewerkers. Door een langdurige ziekte van één

medewerker is het ziekteverzuim van de organisatie als geheel aan de hoge kant. Gelukkig is de betrokken medewerker thans weer volop inzetbaar.

2.2 Medewerkers

Rekenkamerwerk is mensenwerk. Dat betekent dat de medewerkers van het bureau het kapitaal van de Rekenkamer vormen: zonder goede onderzoekers die plezier hebben in het beantwoorden van de opgeworpen vragen en daarbij een goede ondersteuning krijgen, komen de gegevens en inzichten niet boven water die een uitvoeringsgerichte kijk op het bestuur mogelijk maken. Het bureau van de Rekenkamer heeft een vaste formatie van vier medewerkers die zich met onderzoek bezighouden en één medewerker die als spin in het web ondersteuning biedt aan het College, het bureau en de directeur - in totaal zes mensen met een formatie in 2011 van 5,7 fte. Het College heeft gezamenlijk een formatie van 0,4 fte, zodat het geheel neerkomt op 6,1.

In 2011 heeft zoals eerder gemeld een wisseling van directeur-secretaris plaatsgevonden. Dankzij een zorgvuldige overdracht tussen de gaande en de komende directeur kon de organisatorische continuïteit worden geborgd. Niet alleen intern maar ook extern moeten contacten opnieuw worden gelegd. Tijdens de eerste maanden van zijn aanstelling heeft de nieuwe directeur veel goodwill aangetroffen. Hij hoopt het goede contactennetwerk te kunnen behouden en uit te bouwen.

Onderstaand overzicht geeft aan waar onze tijd in 2011 aan is besteed in vergelijking met 2010.

Tabel 3 verdeling tijdbesteding naar activiteiten in 2010 (uren en %)

	Uren 2011	% in 2011	Uren 2010	% in 2010
Onderzoeksactiviteiten	5.907	60%	5.641	66%
Beheer en management	2.856	30%	1.705	20%
Ziekteverzuim	1.016	10%	1.149	13%
Totaal	9.779	100%	8495	1995

Beheer en management hebben in 2011 meer tijd geveerd dan in het vorige verslagjaar. In 2010 heeft de directeur een relatief groot aandeel genomen in de uitvoering van het onderzoek naar de Blauwe Stad, en heeft zij minder besteed aan management en bestuursondersteuning. In 2011 heeft de nieuwe directeur relatief beperkt tijd kunnen vrijmaken voor deelname aan het lopende onderzoek. Hierdoor is de gebruikelijke verhouding (60% direct – 40% indirect) teruggekeerd. Het ziekteverzuim is hoog gebleven. In een kleine organisatie kan een langdurige ziekte van een persoon een betrekkelijk groot effect hebben op het totaalcijfer.

2.3 Middelen

Dienstverlening en servicecontracten

De provincie Drenthe vervult als centrumprovincie (aangewezen in de Gemeenschappelijke Regeling) een ondersteunende rol op facilitair gebied voor de Noordelijke Rekenkamer. De directeur heeft met de directeur-secretaris van deze provincie een dienstverleningsovereenkomst gesloten. Voor een aantal andere aspecten zoals huisvesting, schoonmaak, verzekering

en beveiliging zijn in 2005 langlopende contracten afgesloten – die al dan niet in de loop van de tijd zijn aangepast.

Informatievoorziening

Door middel van persberichten, briefings en toelichtingen in commissievergaderingen zijn de onderzoeksbevindingen onder de aandacht van de Statenleden gebracht. Onze website www.noordelijkerekenkamer.nl is een belangrijk medium voor publicatie en openbaarmaking van onze rapporten.

Tabel 4 aantallen downloads van de website in 2011

	<i>Aantal in 2011</i>
Vitaal Platteland	
- rapport Drenthe	593
- rapport Fryslân	650
Bodemsanering spoedlocaties	
- onderzoeksvorstel	960
Onderzoeksprogramma 2010 – 2011	1506
Jaarstukken 2010	
- jaarverslag 2010	525
Begroting 2011	907

Beheer, ICT en informatiebeveiliging

Niet alleen voor communicatie maar vooral ook voor ons onderzoekswerk (informatie en data verzamelen, verwerken, analyseren en daarover rapporteren) is onze kantoorautomatisering onmisbaar. Om deze reden en het feit dat onze onderzoeksdata goed beveiligd moeten zijn, is veel geïnvesteerd in onze ICT-infrastructuur. Het beheer en onderhoud van het geautomatiseerde systeem en netwerk zijn uitbesteed aan een externe partij. Deze partij is verantwoordelijk voor onderhoud, beheer en calamiteitenopvang van het gehele geautomatiseerde systeem. Het beheer, onderhoud en ‘in de lucht houden’ van de website is aan een andere partij uitbesteed.

Op ICT-gebied is een aantal waarborgen voor informatiebeveiliging aangebracht. Ten behoeve van het zorgvuldig omgaan met gegevens en informatie die de Rekenkamer in het kader van onderzoek vergaart, geldt een aantal procedures. De Rekenkamer hanteert een geheimhoudingsverklaring die door alle extern ingehuurde medewerkers wordt ondertekend. Voor het zorgvuldig omgaan met gegevens is een privacyreglement vastgesteld.

Financiën

De begroting voor 2011 is opgesteld in het voorjaar van 2010, nadat van de accountant een goedkeurende verklaring over de jaarrekening voor 2009 was ontvangen. Bij het opstellen van de begroting voor 2011 is de realisatie in 2009 als uitgangspunt genomen.

Bij de uitvoering van de begroting voor 2011 is er in mindere mate een beroep gedaan op externe inhuur dan was voorzien. Een compleet overzicht van

bestedingen wordt gegeven in de jaarrekening over 2011. De controlerend accountant van de provincie Drenthe heeft de jaarrekening van een goedkeurende verklaring voorzien. Over 2011 is een overschot gerealiseerd. Het college van de Noordelijke Rekenkamer heeft besloten dit overschot in drie gelijke delen over te maken naar de drie deelnemende provincies.

Dr. M. Herweijer, directeur bureau

Begroting 2013

Noordelijke Rekenkamer

Voorlopig vastgesteld in de collegevergadering van 26 maart 2012

1. inleiding

De Rekenkamer heeft van de wetgever de taak gekregen onafhankelijk onderzoek te doen naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de provincies gevoerde bestuur. De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijk orgaan dat de provincies Drenthe, Fryslân en Groningen in 2005 bij gemeenschappelijke regeling hebben ingesteld. Deze drie deelnemers dragen elk voor een gelijk deel bij aan de uitgaven van de Rekenkamer. Zo stellen zij hun gemeenschappelijke Rekenkamer in staat haar wettelijke taak uit te voeren. De primaire taak is het doen van evaluerend beleidsonderzoek.

In haar missiestatement stelt de Noordelijke Rekenkamer dat zij “streeft naar verbetering van het intern functioneren en extern presteren van de drie Noordelijke provincies. De Noordelijke Rekenkamer wil de Staten ondersteunen bij hun kaderstelling en controle. Dit gebeurt door beleidsrelevante, op onderzoek gebaseerde informatie aan te bieden. Het leren staat voorop. De Noordelijke Rekenkamer wil met dit uitwisselen van kennis een bijdrage leveren aan goed openbaar bestuur.”

De Rekenkamer heeft het lopende onderzoeksprogramma 2012–2013 op 12 december 2011 vastgesteld. Dit onderzoeksprogramma is onder andere verkrijgbaar via de website van de NRK. De voorliggende begroting maakt het mogelijk het tweede deel van dit onderzoeksprogramma tot uitvoering te brengen. Daarbij zal voor een belangrijk deel sprake zijn van onderzoek door het eigen bureau van de Noordelijke Rekenkamer. Voor een deel zal het benodigde onderzoek worden uitbesteed.

Voor 2013 staan de volgende vier vragen op de rol: wat is de voortgang respectievelijk stagnatie bij het realiseren van de EHS; hoe is de besluitvorming over de aanwending van de gelden die het Noorden ter compensatie van het geen doorgang vinden van Zuiderzeelijn verkreeg om daarmee de Noordelijke infrastructuur te versterken verlopen; wat is de omvang van de gerealiseerde bezuiniging op het autonome sociale beleid van de provincies en wat zijn de gevolgen van deze terugtred; en ten slotte in welke mate kan de financiële steun van de provincies voor de Noordelijke luchthaven (Groningen–Eelde) met argumenten worden onderbouwd?

2. begroting 2013

Bij het opstellen van de begroting voor 2013 is voortgebouwd op beleidskeuzen die bij de opstelling van de begroting voor 2012 zijn gemaakt. De begroting voor 2012 bevat een neerwaartse bijstelling van de uitgaven met 10%. Deze bezuiniging is doorgevoerd op verzoek van Provinciale Staten. De taakstelling is om met minder middelen dezelfde kwaliteit en kwantiteit te leveren. Het gaat om een structurele ombuiging die doorwerkt in de jaren daarna. Daarnaast is bij het opstellen van de begroting voor 2013 uitgegaan van de realisatiecijfers over 2011 (zie jaarrekening 2011). Posten waarop de realisatie van 2011 belangrijk verschilde van de begroting van 2011 zijn aanleiding geweest voor kritisch onderzoek. Dit heeft geleid tot een zoektocht naar besparingsmogelijkheden en naar een herschikking van enkele begrotingsposten. Tenslotte is net als in andere jaren ten aanzien van de personele lasten het stijgingspercentage gevolgd dat de centrumprovincie Drenthe voor 2013 hanteert, namelijk 2,25%. De aanname met betrekking tot

de stijging van de overige lasten met 3% berust op de trendmatige ontwikkeling in 2011.

paragrafen bij de begroting 2013

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) schrijft voor dat de begroting van de betrokken overheid programma's kent die zijn gericht op het verwezenlijken van te onderscheiden maatschappelijke doelen. Verder schrijft het BBV voor dat de betreffende overheid in afzonderlijke paragrafen het beleid uitschrijft dat ten aanzien van een aantal door de regelgever genoemde beheersaspecten wordt gevoerd.

De Noordelijke Rekenkamer is geen bestuursorgaan dat besluiten neemt met rechtsgevolg. De Rekenkamer doet onderzoek. De Noordelijke Rekenkamer heeft één maatschappelijk doel: het vergroten van het inzicht in de inhoud, uitvoering en effecten van het door de drie Noordelijke provincies gevoerde bestuur. In een organisatie die gericht is op één doel, heeft het weinig zin afzonderlijke programma's te onderscheiden. De uit te voeren onderzoeksprojecten worden benoemd in het onderzoeksprogramma 2012-2013. Over de uitvoering van de vier geplande onderzoeksprojecten wordt de Programmaraad waarin elke vergadering van PS door drie afgevaardigden wordt vertegenwoordigd, geïnformeerd.

De Noordelijke Rekenkamer heeft geen rechtspersoonlijkheid. Er kan geen grond worden aangekocht. Ook worden geen kapitaalgoederen aangehouden zodat ook vragen van onderhoud niet van toepassing zijn. De Noordelijke Rekenkamer is een samenwerkingsorgaan van de drie Noordelijke provincies maar neemt niet zelf – bestuurlijk noch financieel – deel aan andere organisaties. U treft geen paragraaf aan over verbonden partijen. Onderstaand komen achtereenvolgens de resterende paragrafen waarin het BBV voorziet aan bod: weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering.

2.1 weerstandsvermogen

Mochten zich incidenten voordoen die een effect hebben op de financiële positie van de Noordelijke Rekenkamer (bijvoorbeeld langdurig ziekteverzuim) dan kan daarin worden voorzien door de weerstandscapaciteit uit de reserve en het nog niet verplichte deel van de begroting (onder andere de post onvoorzien) aan te spreken. De bedrijfsvoering van de Noordelijke Rekenkamer kent beperkte risico's (bijvoorbeeld een weerbarstig onderwerp van onderzoek) die het rechtvaardigen een beperkt eigen vermogen op te bouwen, om daarmee niet begrote, maar noodzakelijk blijkende uitgaven te financieren. De Noordelijke Rekenkamer beschikt over een algemene reserve van €42.565,-.

2.2 financiering

rekening courant verhouding

De Noordelijke Rekenkamer beschikt niet over een eigen rekening bij een financiële instelling waarop tegoeden of tijdelijke overschotten worden aangehouden. In het verleden is bepaald dat de Rekenkamer geen leenbevoegdheid heeft. De betalingen en ontvangsten lopen door middel van een rekening courant verhouding via de rekening van de provincie Drenthe. De provincie Drenthe vervult als centrumprovincie voor de Rekenkamer de treasury functie.

bijdrage van de provincies

Jaarlijks stellen de Staten van de drie provincies een gelijk bedrag beschikbaar ter dekking van de te maken kosten. Deze bijdrage is taakstellend. Indien zich een overschot voordoet, doet de Rekenkamer een voorstel voor de bestemming van dit resultaat. Dit zal meestal betekenen dat het overschot terugvloeit naar de deelnemende partijen, zoals ook ten aanzien van het resultaat over 2011 zal gebeuren. Over 2011 werd een positief resultaat geboekt van €131.674,-. Conform het beleid in voorgaande jaren wordt dit positieve resultaat in drie gelijke delen terugbetaald aan de deelnemende provincies.

2.3 bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat in op de plannen met betrekking tot de bedrijfsvoering. De verschillen tussen de begroting 2013 ten opzichte van de begroting 2012 worden hieronder toegelicht en worden in paragraaf 3.2 cijfermatig weergegeven.

organisatie en personeelsbeleid

De voor 2013 geraamde personeelsopbouw is als volgt:

College	0,4 fte
Bureau	5,7 fte
Totaal	6,1 fte

Deze formatieomvang wijkt niet af van de formatieomvang waarmee wordt gewerkt in het lopende begrotingsjaar 2012. Het personeel van de Noordelijke Rekenkamer is formeel in dienst van de provincie Drenthe. De Noordelijke Rekenkamer volgt het beleid van de provincie aangaande arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden en verzuimbegeleiding. Voor informatie over loonsommen en sociale lasten conformeert de Rekenkamer zich aan opgaven die de provincie Drenthe verstrekt.

Ter ondersteuning van het eigen onderzoek wordt extern capaciteit ingehuurd. Ook is het mogelijk dat onderzoek voor een belangrijk deel wordt uitbesteed. Ten opzichte van 2012 wordt voor 2013 uitgegaan van een iets minder groot beroep op extern onderzoek (-5%). De reden is dat het interne onderzoeksteam inmiddels op sterkte is en wint aan ervaring en slagkracht. De voor 2013 geplande onderzoeken vragen overigens inhuur van externe capaciteit en ook expertise.

werving en selectie

In voorgaande begrotingen werd geen post onderscheiden voor werving en selectie. Toch kan niet worden uitgesloten dat zich in 2013 op het personele vlak mutaties zullen voordoen bij het bureau die selectiekosten met zich mee brengen. Vandaar dat deze post in 2013 wordt opgevoerd. Deze ruimte wordt gevonden door op andere posten binnen de categorie personeel te korten.

opleiding en vorming

Voor de medewerkers van het bureau is conform het beleid van de provincie Drenthe een beperkt budget beschikbaar om te investeren in de eigen vaardigheden en employability. Van deze mogelijkheden zal naar verwachting door de meeste bureaumedewerkers gebruik worden gemaakt. In vergelijking met 2012 is op dit budget gekort.

huisvesting

De Rekenkamer huurt een eigen kantoorunit van administratiekantoor Flynth aan de Lauwers 14 te Assen. Het ligt in de bedoeling deze overeenkomst in 2013 te continueren. Er is sprake van voortgaande stijging van de huisvestingslasten mede ook door anticipatie op een voortgaande verhoging van de lokale lasten.

externe diensten

Voor de ondersteuning van haar werkzaamheden huurt de Rekenkamer een aantal facilitaire diensten in. Hieronder vallen onder andere de diensten op het gebied van beveiliging en verzekering van het kantoorpand. Een deel van deze diensten is contractueel vastgelegd. Het gaat om langlopende verplichtingen. Er zijn geen plannen om met andere dienstverleners in zee te gaan. Andere kosten die onder 'overige diensten' vallen zijn de kosten voor de accountantsverklaring, de contributie aan de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies, papiervernietiging en de inzet van koeriers. In de loop van 2011 is gebleken dat de omvang van deze dienstverlening groter uitviel dan voor dat jaar was begroot. In de begroting voor 2013 vormt dit de reden wat meer ruimte vrij te maken voor de bekostiging van de externe diensten.

De financiële administratie van de Noordelijke Rekenkamer wordt gevoerd door de provincie Drenthe. De financiële beleids- en beheersverordeningen van de provincie Drenthe zijn op deze dienstverlening van toepassing. De provincie Drenthe ontvangt een vergoeding voor het uitvoeren van deze financiële administratie. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. In deze overeenkomst zijn ook afspraken gemaakt over de ondersteuning op het gebied van personeelszaken, arbeidsomstandigheden, verzuimbegeleiding en salarisadministratie. De vergoeding wordt vastgesteld op basis van urenadministratie. Voor 2013 wordt uitgegaan van een wat beperkter beroep op de dienstverlening door de centrumprovincie. In overleg met de provincie Drenthe streeft de Noordelijke Rekenkamer er naar een aantal taken op financieel administratief vlak in grotere zelfstandigheid te verrichten.

automatisering en kapitaallasten

Voor het onderhoud, de beveiliging en het beheer van het netwerk en de werkstations/laptops is een supportcontract afgesloten met een extern bedrijf. Voor het onderhoud en operationeel houden van de website is eveneens een contract met een externe partij gesloten. Er wordt uitgegaan van een beperkte kostenstijging met 3%. Ten aanzien van 2013 is voorzien in vervangingsinvesteringen op het gebied van ICT. Deze investeringen worden in drie jaar afgeschreven. Dit is de reden dat de post kapitaallasten wordt verhoogd naar 7.000 euro.

kosten vormgeving en publicatie

In het lopende begrotingsjaar 2012 is ertoe overgegaan de onderzoeksrapporten alleen digitaal te publiceren. Aan het eind van dit begrotingsjaar zal deze beleidskeuze worden geëvalueerd. Wel blijven er de kosten voor de opmaak, vormgeving en presentatie van de onderzoeksrapporten. Gelet op het aantal rapporten dat voor 2013 wordt gepland en het grote belang van toegankelijke vormgeving van deze rapporten, wordt voorgesteld de post vormgeving in 2013 te verhogen. Bij de bezuiniging die in 2012 op de drukkosten werd doorgevoerd is onvoldoende rekening gehouden met het belang van een goede digitale vormgeving. De ruimte voor deze beperkte uitgavenvergroting wordt gevonden in een meer beperkte dienstverlening door de provincie Drenthe.

3. financiële begroting

Bij het opstellen van de begroting is – zoals gezegd – voortgebouwd op de taakstellende bezuiniging die was verwerkt in de begroting voor 2012. Deels is uitgegaan van de ervaringen met de exploitatie in 2011 (zie de jaarrekening 2011). Verder is bij het opstellen van de begroting 2013 rekening gehouden met hetgeen in artikel 216 van de Provinciewet wordt gesteld.

Hieronder volgen: een toelichting op de financiële positie van de Noordelijke Rekenkamer, de ontwerpbegroting 2013 en het meerjaren overzicht van baten en lasten. Informatie met betrekking tot de rekening is opgenomen in de jaarrekening 2011 van de Noordelijke Rekenkamer, die werd voorzien van een goedkeurende verklaring door de controlerend accountant van de provincie Drenthe.

3.1 overzicht baten en lasten

Netto omzet	Resultaat 2011	Begroting 2012	Voorlopige begroting 2013*
Bijdrage drie provincies	819.000	752.400	770.658
Baten	819.000	752.400	770.658
Bedrijfslasten	693.604	752.400	770.658
Bedrijfsresultaat	125.396	0	0
(Rente)baten	5.745	0	0
Toevoeging uit reserve	0	0	0
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	131.141	0	0
Terugvloeien resultaat naar provincies	131.141		
Resultaat na bestemming	0	0	0

*onder voorbehoud van instemming van PS Drenthe, Fryslân en Groningen

De lasten die voortvloeien uit de taakuitvoering door de Noordelijke Rekenkamer worden in gelijke delen vergoed door de drie deelnemende provincies.

3.2 uiteenzetting financiële onderbouwing

Voor de lonen, premies en de meerjarenraming is voor 2013 een indexeringspercentage van 2,25% gehanteerd. Dit berust op een advies van de afdeling financiën van de provincie Drenthe. Voor materiële kosten wordt uitgegaan van een stijging van 3%. Dit komt overeen met de stijging in voorgaande jaren. In onderstaande tabel worden de lasten per kostenpost en kostensoort weergegeven. De laatste kolom betreft de procentuele verschillen tussen de begroting voor 2013 ten opzichte van de begroting voor 2012.

	Budget 2013	Budget 2012	Δ%
Personeel			
Personeel en sociale lasten	569.066	553.231	
Woon-werkverkeer, Reis- en verblijfkosten	15.500	16.500	
Vorming en opleiding	4.500	12.000	
Werving en selectie	10.000	0	
Extern personeel	70.000	74.692	
Totaal personeel	669.066	656.423	2%
Huisvesting			
Huur en servicekosten	32.500	31.950	
Belastingen	500	350	
Totaal huisvesting	33.000	32.300	2%
Externe diensten en bureaunkosten			
Dienstverlening Drenthe	9.000	13.723	
Automatisering en website	7.200	7.090	
Overige diensten	6.250	5.353	
Schoonmaak	3.100	3.150	
Kapitaallasten	7.000	4.319	
Vormgeving rapporten	12.000	5.000	
Overige bedrijfskosten	9.000	10.000	
Totaal externe diensten en bureaunkosten	53.550	50.566	6%
Voorlichting en representatie	5.000	5.000	
Onvoorzien	10.042	10.042	
Totaal	770.658	752.400	2,4%

De kolom Δ% geeft de procentuele stijging of daling in de raming voor 2013 weer ten opzichte van de vastgestelde begroting voor 2012

3.3 financiële positie

financiering

De reserve is bedoeld voor onderzoeksactiviteiten die langer dan gepland doorlopen, of extra inzet van externe inhuur vragen, voor de opvang van de

gevolgen van onvoorzien verzuim en andere tegenvallers. Voorgesteld wordt de reservepositie die in 2011 werd bereikt ongemoeid te laten.

reserve

Begrotingsjaar	beginsaldo	onttrekking	toevoeging	eindsaldo
2005	0	0	25.000	25.000
2006	25.000	0	0	25.000
2007	25.000	17.036	0	7.964
2008	7.964	0	17.036	25.000
2009	25.000	0	0	25.000
2010	25.000	0	0	25.000
2011	25.000	0	17.565	42.565
2012	42.565	0	0	PM
2013	PM	PM	PM	PM

investeringen

Na de laatste vervanging van hard- en software in 2010 worden voor 2013 weer vervangingsinvesteringen verwacht mede op het vlak van laptops en tablets.

3.4 meerjarenraming

De begroting van de Noordelijke Rekenkamer wordt jaarlijks aangepast aan de stijging van de relevante tarieven. De belangrijkste post op de begroting vormen de personeelslasten. Relevant zijn dan de anticipatie op de CAO-afspraken maar ook de verwachte stijging van de pensioenpremie. Verder speelt mee dat enkele medewerkers van het bureau een periodieke verhoging tegemoet zien. Bij het opstellen van de meerjarenraming is in samenspraak met de centrumprovincie uitgegaan van een terughoudende raming van de toekomstige tariefstijging personele lasten (2%). Ten aanzien van de categorie overige lasten wordt op basis van ervaringscijfers over de laatste jaren uitgegaan van een tariefstijging van 3%. In de kolom procentuele mutaties worden de gehanteerde veronderstellingen zichtbaar gemaakt.

Meerjarenraming 2010-2015 in begrotingscijfers

X €1000	2010	2011	2012	2013	Δ% 2013	2014	Δ% 2014	2015	Δ% 2015
Lasten									
Personeelslasten	659	689	656	669	1,9%	682	2%	696	2%
Overige lasten	137	130	96	102	6%	105	3%	108	3%
Totaal	796	819	752	771	2,4%	787	2%	804	2%
Baten									
Bijdragen provincies	796	819	752	771		787		804	

De kolommen Δ% geven de procentuele wijziging weer ten opzichte van het voorafgaande jaar.

Aan:
Het bestuur van de Noordelijke Rekenkamer
Lauwers 14
9405 BL ASSEN

Assen, 7 juni 2012
Ons kenmerk:
Behandeld door mevrouw S. Buissink (0592) 36 57 95
Onderwerp: Zienswijze ontwerpbegroting 2013 NRK

Geacht bestuur,

In de vergadering van Provinciale Staten van Drenthe van 6 juni 2012 is met inachtneming van een enkele opmerking ingestemd met de ontwerpbegroting 2013 NRK en met de bestemming van het resultaat van de Jaarrekening 2011. Via deze zienswijze op de ontwerpbegroting 2013 maken wij dit kenbaar.

Met het oog op duurzame aanpassing van de begroting na 2013 blijft naar onze mening de verhouding tussen de kosten van intern personeel en externe inhuur een aandachtspunt in de begroting.

Wij stemmen in met de voorgelegde ontwerpbegroting NRK 2013 en de bestemming van het resultaat van de Jaarrekening 2011.

Met vriendelijke groet,
Provinciale Staten van Drenthe,

J. Tichelaar,
voorzitter

mevrouw mr. drs. S. Buissink,
griffier